

WEES WIJS MET DE WIJSHEID

In de zomer lezen we in het kader van het Bijbelleesproject 'Samen de Bijbel door' het Bijbelboek Spreuken. We ontvangen hier veel levenswijsheid! Wijsheid is namelijk iets anders dan verstand, kennis, intelligentie. Wijsheid is de kunst om goed te reageren, om de goede beslissingen te nemen. We hebben wijsheid nodig in ons alledaagse leven waarin we te maken hebben met relatiesproblemen, burenruzies, eigenwijze mensen, gezondheid en ziekte, armoede en rijkdom, deugden en ondeugden, opvoeding en arbeid. De wijsheid gaat over het leven én het Leven! Een belangrijke tekst uit het Nieuwe Testament rond de wijsheid: 'Alles schatten van wijsheid en kennis liggen verborgen in Christus' (Kol. 2:3).

Wijshedsliteratuur

De Spreuken vormen samen met o.a. Prediker de wijshedsliteratuur van het Jodendom en het Christendom. De kerk heeft de samenleving op dit gebied óók wat te bieden (i.p.v. psychologische, boeddhistische, esoterische wijsheid). Alle mensen kennen een diep verlangen naar ware wijsheid, want iedereen wil wegwijzen raken in het leven op aarde.

Inhoud en doel

De Spreuken gaan over vier levensgebieden: arbeid en economie, relaties met familie en burenen, huwelijksrelatie, burgerplichten. Het doel is: (jonge) mensen (zonen, dochters, leerlingen) wegwijzen maken in het leven en de weg naar het geluk (3:2; 3:18; 8:34; 10:17; 16:20; 19:8) wijzen. Dit is wat alle mensen wel willen en wat ook in onze samenleving zeer actueel is: dienstbaarheid, authenticiteit, eerlijkheid, transparantie, geduld, integriteit, samenwerking. Kortom: een leven dat deugt!

Leuk, een spreuk!

De Spreukenverzameling biedt veel stof tot denken en is bij tijd en wijle zeker ook humoristisch, zeker als je de spreuk in een specifieke situatie ter sprake brengt. Voor een collega die wat traag is: 6:6. Voor de puber die niet uit bed wil komen: 6:9. Voor die onzinnige vergadering: 8:5. Voor

Wijsheid begint met ontzag voor de Heer, inzicht is vertrouwdheid met de Heilige!

Spreuken 9:10

een teamleider die feedback wil geven: 10:26. Voor de vrouw die jaloers is op een andere vrouw: 11:22. Voor een eigenwijs mens: 12:15. Voor wie snel boos worden: 12:16. Voor goede omgangsvormen naar je buurman: 27:14. En deze spreekt voor zichzelf: 25:24. Naast geluk scoort ook gezondheid hoog in het gedachtegoed van Spreuken (3:8; 12:18; 13:12; 14:30; 16:24; 17:22; 18:14).

Het begin

Een terugkerend refrein gaat over het begin van de wijsheid (9:10; vgl. 1:7; 4:7; Ps. 111:10): Niemand kan ooit zeggen: ik heb de wijsheid in pacht. Wel weten we allemaal waar wijs worden begint: bij ontzag voor de Heer. Ontzag is: vrees, huiver, eerbied, verwondering, godsvrucht. Wijsheid is dus allereerst een levenshouding die gericht is op God: de Heer staat centraal in het leven van iemand die wijs is. Wijs ben je als je onder de indruk bent en blijft van de glorie van God, de luister van de Heer die heilig is. Tegelijk benoemt het tweede zinsdeel (synthetisch parallelisme) nog een andere dimensie: het begin van wijsheid is vertrouwdheid met de Heilige! Het gaat om vertrouwelijke omgang (Ps. 25:14). Echte fijngevoeligheid en liefdevol onderscheidingsvermogen ontwikkelen naar de mate waarin we vriendschappelijk omgaan met onze heilige God! Wijsheid is een deugd die groeit door de Geest van verbondenheid (vertrouwdheid is: kennis, gemeenschap, verbondenheid).

Christus

Het begin brengt ons ook bij de kern van de wijsheid: wijsheid is ten diepste een persoon! In Spreuken wordt Vrouwe Wijsheid ten tonele gevoerd (Spr. 8). Het Nieuwe Testament leert ons Jezus te zien als Gods wijsheid (1 Kor. 1:24; 1:30; Kol. 2:3). Hij is ook bij uitstek de leraar van wijsheid (Mat. 5-7). Wijsheid is een van zijn prachtige deugden. Wijsheid is een aspect van de 'luister van de Heer': zijn schitterende namen, prachtige deugden, indrukwekkende daden, kostbare woorden (2 Kor. 3:18). Wie wil groeien in wijsheid moet groeien in Christus: we veranderen (worden wijzer) naar de mate waarin we zijn schoonheid aanschouwen (het **3vers18perspectief**).

Praktische wijsheid

Wat moeten we doen als we niet weten hoe te reageren, als we een moeilijke beslissing moeten nemen, een keuze moeten maken, om moeten gaan met een lastige collega, relatieproblemen hebben of in geldnood zijn? Wat is wijsheid!?

[1] Geloof met heel je hart dat dit waar is: 'Christus is onze wijsheid!' Bedenk dat, geef daar tijd en aandacht aan als je voor een beslissing staat.

[2] Bid om wijsheid. Ware wijsheid is niet aards maar geestelijk (Jak. 1:5; 1 Kor 1:18-2:16).

[3] Bestudeer, memoriseer en mediteer Gods woorden. Ze zijn een bron van ware wijsheid. Wie niet Bijbel leest is een dwaas.

Jezus, u bent wijs! Alle schatten van de wijsheid liggen in u verborgen. En ik wil met heel mijn hart geloven dat u Gods ultieme wijsheid bent. Wil mij wijs maken, wil mijn wijsheid zijn, en laat me telkens opnieuw genieten van uw levenslessen, van uw inzicht en kennis. Wat is uw wijsheid kostbaar! Wat bent u kostbaar, Heer, die mijn wijsheid bent.

In het spoor van de preek

- 1 Maak gebruik van het Spreukenbijbelleesrooster
- 2 Lees alle in deze Bronwater genoemde Bijbelteksten na
- 3 Kies enkele Spreuken uit om te memoriseren.
- 4 Neem bij elke beslissing die je maakt een moment de tijd om in je hart te zeggen en te proeven: 'Christus is mijn wijsheid.'

